- umowy zostały zawarte w imieniu gminy przez Wójta Gminy Starogard Gdański i zawierają kontrasygnatę Skarbnika Gminy.

3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę

W kontrolowanym okresie (lata 2018 – 2019) Gmina Starogard Gdański nie wyemitowała obligacji i nie sprzedawała papierów wartościowych.

3.8.5. Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego

Wykonane rozchody oraz wydatki na obsługę długu w latach 2018-2019 przedstawiono w poniższej tabeli:

Kontrolowany rok	Spłata kredytów, pożyczek, wykup papierów wartościowych	Wydatki na obsługę długu (rozdział 75702)	Nadwyżka z lat ubiegłych	Wolne środki (art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych)
2018	2.069.000,00 zł	135.321,88 zł	0,00 zł	3.612.016,85 zł
2019	2.789.000,00 zł	266.609,32 zł	0,00 zł	7.664.530,01 zł

3.8.6. Ustalenia dotyczące zadłużenia jednostki

Na dzień 31 grudnia w latach 2018 i 2019 Gmina Starogard Gdański posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek:

- 13.114.000,00 zł (2018 rok),
- 16.625.000,00 zł (2019 rok).

Powyższe kwoty wynikają z ewidencji księgowej (konta budżetu gminy 134 i 260).

Relacja określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych w latach 2018 – 2019 została przedstawiona w poniższej tabeli (dane w złotych):

L.p.	Wyszczególnienie	2018 rok		2019 rok	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
1.	Dochody bieżące	68.941.896,25	71.149.540,11	75.859.096,29	78.691.769,49
2.	Nadwyżka z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Wolne środki	3.612.016,00	3.612.016,85	7.664.530,00	7.664.530,01
4.	1 + 2 + 3	72.553.912,25	74.761.556,96	83.523.626,29	86.356.299,50
5.	Wydatki bieżące	65.715.853,25	61.217.987,08	71.629.936,29	67.502.356,58
6.	Wynik (4 - 5)	6.838.059,00	13.543.369,88	11.893.690,00	18.853.942,92

Relacja o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych dla wymienionych wyżej okresów została zachowana.

Jak wynika z powyższej tabeli, wykonanie dochodów bieżących w roku 2019 w stosunku do roku 2018 wzrosło o 9,58%. Wykonane wydatki bieżące w tym okresie wzrosły o 9,31 %.

Dane ujęte w powyższej tabeli za lata 2018 i 2019 wynikają ze sprawozdania Rb-NDS sporządzonego odpowiednio na koniec 2018 i 2019 roku.

Wskaźniki zadłużenia określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych za lata 2018 – 2019:

Rok 2018

Poz.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku	2015 rok	2016 rok	2017 rok
1.	Dochody budżetowe ogółem	45.674.943,99	61.650.210,36	67.102.797,37
2.	Dochody bieżące	43.949.408,95	58.640.407,59	64.500.027,75
3.	Dochody ze sprzedaży majątku(§076, 077, 078, 081, 087, wg. Rb-27S, wykonanie na koniec roku)	63.464,92	3.993,06	67.374,91
4.	Wydatki bieżące	37.458.329,86	49.896.705,36	56.879.933,69
poz. 2 + 3 – 4		6.554.544,01	8.747.695,29	7.687.468,97
Wskaźnik dla poszczególnych lat (poz.2+3-4/poz.1)		0,1435	0,1419	0,1146
Średnia arytmetyczna		0,1333		

W roku 2018 spłaty kredytów, pożyczek (wg. Rb-NDS za rok 2018) oraz spłaty odsetek (z uwzględnieniem wyłączeń – art.243 ust.3 ustawy o finansach publicznych) wyniosły 2.204.321,88 zł, natomiast dochody budżetowe ogółem wyniosły 74.164.021,35 zł. Relacja spłat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami do wykonanych dochodów budżetowych w roku 2018 wyniosła **0,0297** i nie przekroczyła średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (wyliczonej w tabeli powyżej).

Rok 2019

Poz.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku	2016 rok	2017 rok	2018 rok
1.	Dochody budżetowe ogółem	61.650.210,36	67.102.797,37	74.164.021,35
2.	Dochody bieżące	58.640.407,59	64.500.027,75	71.149.540,11
3.	Dochody ze sprzedaży majątku(§076, 077, 078, 081, 087, wg. Rb-27S, wykonanie na koniec roku)	3.993,06	67.374,91	6.407,00
4.	Wydatki bieżące	49.896.705,36	56.879.933,69	61.217.987,08
poz. 2 + 3 – 4		8.747.695,29	7.687.468,97	9.937.960,03
Wskaźnik dla poszczególnych lat (poz.2+3-4/poz.1)		0,1419	0,1146	0,1340
Średnia arytmetyczna		0,1302		

W roku 2019 spłaty kredytów, pożyczek (wg. Rb-NDS za rok 2019) oraz spłaty odsetek (z uwzględnieniem wyłączeń – art.243 ust.3 ustawy o finansach publicznych) wyniosły 3.055.609,32 zł, natomiast dochody budżetowe ogółem wyniosły 87.169.263,95 zł. Relacja spłat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami do wykonanych dochodów budżetowych w roku 2019 wyniosła **0,0351** i nie przekroczyła średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (wyliczonej w tabeli powyżej).

Ponadto analizie poddano:

1. Rzetelność planowania na rok 2020 dochodów ze sprzedaży majątku (paragrafy 076, 077, 078, 081, 087 klasyfikacji dochodów budżetowych).

2. Rzetelność danych wykazanych w wieloletniej prognozie finansowej przyjętej uchwałą Rady Gminy Starogard Gdański nr IV/27/2018 z dnia 20 grudnia 2018r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Starogard Gdański na lata 2019 – 2030.

Wyniki analizy:

Ad. 1

Według stanu na dzień 31.03.2020r. plan dochodów na rok 2020 obejmujący wyżej wymienione tytuły wynosił łącznie 70.000,00 zł (plan dochodów dotyczący paragrafu 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w rozdziale 70005 klasyfikacji budżetowej).

Wykonanie na 31.03.2020 r. zamknęło się kwotą 111.310,02 zł.

W powyższej sprawie otrzymano pisemną informację złożoną przez Skarbnik Gminy Starogard Gdański, Panią Elżbietę Sadowską.

Treść uzyskanej informacji:

„Zaplanowano i przyjęto do planu dochodów sprzedaż działki w Kokoszkowach za kwotę 70.000 zł. Sprzedaży dokonano w styczniu 2020 r. Pozostała kwota wykonanych dochodów pochodzi ze sprzedaży mieszkań. Dochodów z tego tytułu nie planuje się ze względu na niepewność ich realizacji."

Powyższą informację ujęto w aktach roboczych kontroli pod ***pozycją III/17 załącznika nr 2*** do niniejszego protokołu kontroli.

Ad. 2

Wyniki analizy pod kątem danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej (objęto okres 2019 – 2024) w odniesieniu do danych wynikających z dokumentów źródłowych (umów kredytów lub pożyczek) przedstawiono w poniższych tabelach (dane w złotych):

Spłata rat kapitałowych kredytów, pożyczek oraz wykup papierów wartościowych (pozycja 5.1. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej
2.789.000	2.789.000	3.869.000	2.869.000	3.056.000	2.456.000	3.361.856	1.500.000	2.605.044	1.500.000	3.000.000	1.500.000
Ew. różnica -/+0,00		Ew. różnica -/+1.000.000		Ew. różnica -/+600.000		Ew. różnica -/+1.861.185		Ew. różnica -/+1.105.044		Ew. różnica -/+1.500.000	

Wydatki bieżące z tytułu kredytów, pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych (pozycja 2.1.3. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokumentacji źródłowej
350.000	261.318	400.000	192.275	320.000	129.459	230.000	89.007	160.000	54.507	100.000	20.007
Ew. różnica -/+88.682		Ew. różnica -/+207.725		Ew. różnica -/+190.541		Ew. różnica -/+140.993		Ew. różnica -/+105.493		Ew. różnica -/+79.993	

Dokumenty źródłowe stanowiły niżej wymienione umowy kredytu lub pożyczki z których wynikają salda zobowiązań na dzień 31.12.2018r. wykazane na kontach 134 i 260 budżetu gminy:

1. Umowa o kredyt długoterminowy zaciągnięta w BS Starogard Gd. nr 1/0/O/B/2014 z dnia 26.08.2014r. (termin spłaty do 30.06.2021r.)
2. Umowa o kredyt długoterminowy zaciągnięta w BS Starogard Gd. nr 3/0/O/B/2014 z dnia 19.12.2014r. (termin spłaty do 30.12.2019r.)
3. Umowa o kredyt długoterminowy zaciągnięta w BS Starogard Gd. nr 1/0/O/B/2016 z dnia 14.12.2016r. (termin spłaty do 31.12.2021r.)
4. Umowa pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW w Gdańsku nr WFOŚ/P/63/2016 z dnia 23.12.2016r. (termin spłaty do 31.12.2020r.)
5. Umowa kredytu długoterminowego zaciągnięta w BGK w Warszawie nr 18/4629 z dnia 26.09.2018r. (termin spłaty do 30.06.2025r.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabelach, w wieloletniej prognozie finansowej wykazano (poza danymi w zakresie spłat rat kapitałowych w roku 2019) wyższe kwoty w stosunku do kwot wynikających z dokumentacji źródłowej.
Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Starogard Gdański, Pani Elżbieta Sadowska.
Treść wyjaśnienia:
„Nadwyżki kwot zaplanowanych nad kwotami wynikającymi z dokumentacji, w przypadku spłat kredytów stanowią zabezpieczenie spłat kredytów prognozowanych w kolejnych latach, natomiast w przypadku odsetek nadwyżki stanowią zabezpieczenie zapłaty wyższych kwot odsetek wynikających ze zmiany oprocentowania oraz odsetek prognozowanych od kredytów zaplanowanych w latach następnych."
Powyższe wyjaśnienie ujęto w aktach roboczych kontroli pod ***pozycją III/17 załącznika nr 2 do niniejszego protokołu kontroli.***

3.8.7. Poręczenia i gwarancje

W kontrolowanym okresie Gmina Starogard Gdański nie udzieliła poręczeń i gwarancji.

3.8.8. Udzielone pożyczki i kredyty

W latach 2018 - 2019 Gmina Starogard Gdański nie udzielała pożyczek lub kredytów.

3.8.9. Kontrola zarządcza

W powyższym zakresie zwrócono się do Skarbnika Gminy Starogard Gdański z prośbą o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy w Urzędzie Gminy Starogard Gdański przypisano obowiązki w zakresie analizowania problematyki zadłużenia (np. wyodrębniona komórka, stanowisko pracy) w ramach systemu kontroli zarządczej?

2. Czy w Urzędzie Gminy Starogard Gdański ustalono procedury i mechanizmy kontroli zarządczej zapewniające terminową realizację zobowiązań, w tym z tytułu kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych?

Ad.1

„Analizą problemu zadłużenia w Urzędzie Gminy Starogard Gdański zajmuje się skarbnik. Sporządza projekty uchwał dotyczące kredytów i pożyczek, projekty budżetu i projekty zmian w budżecie oraz prognozę kwoty długu która zawarta jest w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Czynności związane ze sporządzaniem projektów uchwał związanych z budżetem zapisane zostały w regulaminie organizacyjnym gminy."

Ad.2

„Kontrolę zgodności wydatkowania środków z budżetu, w tym spłat rat kapitałowych i odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przeprowadza skarbnik. Jednym z elementów kontroli zarządczej jest kontrola finansowa, która obejmuje:

1) przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków,

2) badanie i porównanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym w zakresie dotyczącym procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych, zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków ze środków publicznych, udzielania zamówień publicznych oraz zwrotu środków publicznych,

3) prowadzenie gospodarki finansowej oraz stosowanie procedur dotyczących procesów, o których mowa w pkt. 2.

Kontrola terminowości realizacji zobowiązań realizowana jest na bieżąco, w szczególności podczas zamykania kolejnych okresów sprawozdawczych."

Złożona informacja w powyższej sprawie został ujęta w aktach roboczych kontroli pod ***pozycją III/17 załącznika nr 2 do niniejszego protokołu kontroli.***

3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi

Gospodarowanie odpadami na terenie gminy Starogard Gdański (w tym pobieranie opłat) wykonywał w roku 2019 Związek Gmin Wierzyca, którego uczestnikiem do dnia 31.12.2019r. była Gmina Starogard Gdański.

Wydatki Gminy Starogard Gdański związane z gospodarką odpadami (rozdział 90002 klasyfikacji budżetowej) wyniosły w roku 2018 kwotę 16.308,00 zł, to jest wysokość składki rocznej na rzecz Związku Gmin Wierzyca.

W związku z wystąpieniem gminy Starogard Gdański z Związku Gmin Wierzyca Rada Gminy Starogard Gdański podjęła uchwałę nr XV/146/2019 z 25 listopada 2019 r. w sprawie wyboru

metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenie stawki takiejj opłaty (uchwała weszła w życie z dniem 01.01.2020r.).

Powyższą uchwałą określono, między innymi, miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, to jest:

- 32,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 70,00 zł od gospodarstwa domowego wieloosobowego zajmującego lokal mieszkalny o powierzchni do 70 m²,
- 74,00 zł od gospodarstwa domowego wieloosobowego zajmującego lokal mieszkalny o powierzchni powyżej 70 m².

Wyżej wymienione stawki dotyczyły przypadków, gdy odpady komunalne zbierane są i odbierane w sposób selektywny (dla nieselektywnego zbierania odpadów uchwała przewidywała stawki powiększone o 100%).

Jak wynika z informacji pisemnej złożonej przez Sekretarza Gminy Starogard Gdański, Pana Tomasza Rogalskiego w/w uchwała została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, w dniu 26.11.2019r, a Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku nie wniosła uwag do uchwały. (Informację zawarto w aktach roboczych kontroli – ***poz. III/18 załącznika nr 2 do protokołu z kontroli.)***

Przed podjęciem przez Radę Gminy Starogard Gdański uchwały nr XV/146/2019 z 25 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty, Rada Gminy Starogard Gdański podjęła uchwałę nr XIII/121/2019 z 10 października 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty.

Wyżej wymieniona uchwała została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, w dniu 15.10.2019r – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku uchwałą Nr 220/g273/P/19 z dnia 7 listopada 2019 r. orzekło nieważność uchwały w §3, §4 oraz części §5 i §6.

W sprawie sposobu określenia wysokości stawek przyjętych uchwałą Rady Gminy Starogard Gdański nr XV/146/2019 z 25 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty informację pisemną złożyła Wójt Gminy Starogard Gdański, Pani Magdalena Forc - Cherek.

Treść informacji:

„Przyjmując stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 2020 rok dokonano wstępnej analizy poziomu dochodów możliwych do uzyskania w powiązaniu z przewidywanymi wydatkami na obsługę systemu gospodarki odpadami.

Kalkulacja dochodów:

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość	Stawka	Razem m-c	Razem rok
1.	Gospodarstwa domowe jednoosobowe	511	32	16 352	196 224
2.	Gospodarstwa domowe wieloosobowe, lokal mieszkalny do 70 m^2	255	70	17 850	214 200
3.	Gospodarstwa domowe wieloosobowe, lokal mieszkalny powyżej 70 m^2	3 642	74	269 508	3 234 096
4.	Opłata od nieruchomości niezamieszkałych				525 750
	Dochody OGÓŁEM				**4 170 270**

Wyliczona kwota została ujęta w budżecie na rok 2020 w rozdziale 90002 §0490

Planowane wydatki:

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Odbiór i transport odpadów	2 400 000
2.	Zagospodarowanie odpadów	1 550 000
3.	Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania (w tym opłata wysypiskowa)	60 000
4.	Edukacja ekologiczna	20 000
5.	Obsługa administracyjna systemu	140 270
	Wydatki OGÓŁEM	**4 170 270**

Planowane wydatki zapisano w budżecie na rok 2020 w rozdziale 90002 w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej.

Nadmieniam, iż ostateczną wersją systemu gospodarowania odpadami nieruchomości niezamieszkałe nie zostały objęte."

Powyższą informację zawarto w aktach roboczych kontroli – ***poz. III/18 załącznika nr 2 do protokołu z kontroli.***

Ponadto ustalono, że do dnia kontroli, to jest 24.02.2020r. Gmina Starogard Gdański nie wyłoniła w trybie postępowania o udzielenia zamówienia publicznego, przedsiębiorcy wykonującego usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Wyżej wymienione usługi na rzecz Gminy Starogard Gdański wykonuje od dnia 01.01.2020r. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „STARKOM" sp. z o.o. w Starogardzie Gdańskim na podstawie umowy przeniesienia praw i obowiązków nr 1/2019 z 24.10.2019r. zawartej pomiędzy Związkiem Gmin Wierzyca, a Gminą Starogard Gdański oraz przedsiębiorstwem „STARKOM" sp. z o.o. w Starogardzie Gdańskim.

Kopię powyższej umowy zawarto w aktach roboczych kontroli – ***poz. III/18 załącznika nr 2 do protokołu z kontroli.***

IV Gospodarka mieniem

4.1. Gospodarka mieniem komunalnym

Zagadnienia dotyczące gospodarowania zasobem nieruchomości stanowiących własność gminy w okresie objętym kontrolą (2019 rok) regulowały uchwały Rady Gminy Starogard Gdański, które zostały przytoczone w punkcie 3.3. *Dochody z majątku*, niniejszego protokołu z kontroli.

4.1.1. Gospodarka nieruchomościami

Ewidencja nieruchomości stanowiących własność gminy stanowi integralną część ewidencji środków trwałych prowadzonej w Urzędzie Gminy Starogard Gdański. W księgach rachunkowych Urzędu Gminy Starogard Gdański ujęte są wszystkie nieruchomości gruntowe, stanowiące własność Gminy oraz budynki i lokale (za wyjątkiem nieruchomości użytkowanych przez gminne jednostki organizacyjne oraz gminne instytucję kultury).

Ewidencja analityczna dla nieruchomości (jak też dla innych środków trwałych) jest prowadzona z podziałem według grup rodzajowych określonych w klasyfikacji środków trwałych, w formie programu komputerowego System Ewidencji Środków Trwałych 2.24 firmy Radix, który umożliwia dokonanie wydruku karty środka trwałego. Ewidencja zawiera nazwę każdego środka trwałego i jego numer ewidencyjny nadany z uwzględnieniem klasyfikacji środków trwałych. Ewidencja umożliwia ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych oraz obliczenie wysokości odpisów umorzeniowych. Ewidencja umożliwia ustalenie komórek organizacyjnych, którym powierzono środek trwały.

Ewidencja prowadzona przy zastosowaniu programu komputerowego System Ewidencji Środków Trwałych 2.24 firmy Radix umożliwia identyfikację poszczególnych nieruchomości, jako obiektów środków trwałych.

Powyższe ustalenia dotyczą nieruchomości innych, niż nieruchomości gruntowe. w odniesieniu do których w ewidencji księgowej określono ogólną wartość ewidencyjną (dla całej grupy).

Dodatkowo w Wydziale Planowania Przestrzennego i Nieruchomości prowadzona jest ewidencja nieruchomości gruntowych z podziałem na poszczególne działki ewidencyjne z określeniem wartości ewidencyjnej każdej z działek (ewidencja pozaksięgowa).

Zmiany w stanie nieruchomości w roku 2019

Zgodnie z ewidencją księgową zmiany w stanie nieruchomości w roku 2019 przedstawiały się następująco (grupa 0, I, II):

- stan na dzień 01.01.2019r. – 39.865.101,02 zł,
- zwiększenia: 15.305.891,91 zł
- zmniejszenia: 6.791.366,03 zł
- stan na dzień 31.12.2019r. – 48.379.626,90 zł.

W powyższym zakresie sprawdzono czy dokonywano zmian ewidencyjnych w związku z obrotem nieruchomościami w 2019 roku.

Kontrola dotyczyła wszystkich nieruchomości zbytych i nabytych w roku 2019 (nieruchomości ujęte w zestawieniach sporządzonych przez Starszego geodetę, Pana Tomasza Kleja – zestawienia zawarte w aktach roboczych kontroli - ***poz. IV/1 załącznika nr 2 do protokołu z kontroli;*** nieruchomości nabyte na podstawie 6 umów lub decyzji oraz zbyte na podstawie 4 umów).

W wyniku kontroli ustalono, że zmian stanu ewidencyjnego na koncie 011 dokonywano na podstawie dokumentu PK – polecenie księgowania do którego dołączano kopię dokumentu potwierdzającego operację gospodarczą (akt notarialny lub decyzję).

Wystąpiły przypadki ujęcia nabycia nieruchomości w księgach rachunkowych w innym miesiącu niż miesiąc wystąpienia zdarzenia gospodarczego. Dotyczy to:

- działki nr 33/34 obręb Kolincz nabytej na podstawie Rep. A nr 232/2019 z dnia 27.02.2019r. (przyjęcie na stan ewidencyjny w dniu 31.12.2019r. – PK/05836 z 31.12.2019r; wartość ewidencyjna 4.680,00 zł);
- działki nr 64/18 obręb Lipinki Szlacheckie nabytej (przejętej) na podstawie decyzji Wójta Gminy Starogard Gdański nr GPK7420/21/03 z dnia 26.05.2003r. – decyzja o zatwierdzeniu, między innymi, przejęcia na rzecz Gminy Starogard Gdański działki nr 64/18; działka ujawniona w księdze wieczystej GD1A/00013864/5 wpisem z dnia 22.02.2019r. (przyjęcie na stan ewidencyjny w dniu 31.12.2019r. – PK/05838 z 31.12.2019r; wartość ewidencyjna 4.650,00 zł);
- działki nr 167/67 obręb Rokocin nabytej na podstawie Rep. A nr 984/2019 z dnia 25.07.2019r. (przyjęcie na stan ewidencyjny w dniu 31.12.2019r. – PK/05837 z 31.12.2019r; wartość ewidencyjna 520,00 zł);
- działki nr 124/6 obręb Nowa Wieś nabytej na podstawie Rep. A nr 6538/2019 z dnia 14.08.2019r. (przyjęcie na stan ewidencyjny w dniu 31.10.2019r. – PK/04628 z 31.10.2019r; wartość ewidencyjna 10.200,00 zł);

4.1.2. Gospodarka pozostałymi składnikami majątku

Ewidencję środków trwałych Urzędu Gminy Starogard Gdański prowadzono na koncie 011 – „Środki trwałe" z zastosowaniem programu komputerowego firmy Radix - program FKB+3.30.242 z podziałem na subkonta według grup rodzajowych środków trwałych.

Ewidencję szczegółową do konta 011 prowadzono w formie komputerowej przy zastosowaniu programu komputerowego System Ewidencji Środków Trwałych 2.24 firmy Radix, z podziałem według grup rodzajowych, który umożliwia dokonanie wydruku karty środka trwałego. Ewidencja zawiera nazwę każdego środka trwałego i jego numer ewidencyjny nadany z uwzględnieniem klasyfikacji środków trwałych. Ewidencja umożliwia ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych oraz obliczenie wysokości odpisów umorzeniowych.

Karta środka trwałego umożliwia ustalenia osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środek trwały.

Umorzenia środków trwałych (w tym nieruchomości, za wyjątkiem gruntowych) nalicza się za okresy roczne. Naliczenia umorzenia dokonuje się od miesiąca następnego po przyjęciu do używania. W roku 2019 dokonywano odpisów umorzeniowych w oparciu o stawki umorzeniowe wynikające z przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości).

Ewidencja analityczna umorzeń prowadzona jest wspólnie z ewidencją środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy zastosowaniu programu System Ewidencji Środków Trwałych 2.24 firmy Radix.

Ewidencję pozostałych środków trwałych prowadzono na koncie 013 – „Pozostałe środki trwałe", do którego ewidencję szczegółową prowadzono w formie komputerowej przy zastosowaniu programu System Ewidencji Środków Trwałych 2.24 firmy Radix.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013, pozwala na ustalenie komórek organizacyjnych, którym powierzono lub u których znajdują się pozostałe środki trwałe.

Zmiany w stanie środków trwałych

Podstawowe środki trwałe (z wyłączeniem grup 0, I, II).

Wartość początkowa środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011 wynosiła na dzień 1 stycznia 2019 roku – **4.801.674,17 zł**.

W roku 2019 zmiany w stanie środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011 przedstawiały się następująco:

zwiększenia: 597.111,91 zł.

zmniejszenia: 71.097,28 zł.

Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił **5.327.688,80 zł.**

Stan ewidencyjny *pozostałych środków trwałych* ujętych na koncie 013 w roku 2019 wynosił:

- na dzień 01.01.2019r. – **2.179.702,02 zł** (zmiany w ciągu roku 2019, to: zwiększenia w kwocie 769.396,48 zł, zmniejszenia w kwocie 110.067,38 zł);
- na dzień 31.12.2019r. – **2.839.031,12 zł.**

Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych prowadzona była na kontach: 020 „Wartości niematerialne i prawne" (zarówno dla umarzanych stopniowo jak i umarzanych jednorazowo). Ewidencja szczegółowa prowadzona była w formie komputerowej przy zastosowaniu programu System Ewidencji Środków Trwałych 2.24 firmy Radix z podziałem według tytułów poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych.

Wartości niematerialne i prawne stanowiły licencje na użytkowanie programów komputerowych. Prowadzona ewidencja umożliwia identyfikację poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych, daty ich nabycia i przyjęcia do używania oraz wartość początkową.

Stan ewidencyjny wartości niematerialnych i prawnych wynosił na dzień 01.01.2019r. kwotę 312.174,46 zł i do dnia 31.12.2019r. wzrósł do kwoty 328.929,89 zł.

Stan konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe" wynosił na dzień 31.12.2019r. 252.500,00 zł i nie zmieniał się w trakcie roku 2019 (kwota dotyczyła udziałów w Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las" sp. z o.o. w Starogardzie Gdańskim").

Konto 310 „Materiały" wykazywało na dzień 31.12.2019r. saldo 114.750,56 zł stanowiące wartość niezużytych (a oddanych do użytku w trakcie roku) materiałów, w tym, paliw, opału, materiałów budowlanych.

4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa

Gmina Starogard Gdański nie dysponowała nieruchomościami Skarbu Państwa w kontrolowanym okresie.

4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku (oraz rozliczanie osób materialnie odpowiedzialnych)

Kontrolą objęto lata 2018- 2019.

Zasady przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych ewidencjonowanych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Starogard Gdański określała w latach 2018 - 2019

instrukcja inwentaryzacyjna stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia Wójta Gminy Starogard Gdański nr 6/2002 z dnia 30 grudnia 2002 roku w sprawie: Dokumentacji, przygotowania i rozliczenia inwentaryzacji w Urzędzie gminy w Starogardzie Gdańskim.

W instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej w/w zarządzeniem określono, między innymi:

- cel inwentaryzacji,
- techniki inwentaryzacyjne,
- organizację inwentaryzacji.

W okresie objętym kontrolą (lata 2018 - 2019) przeprowadzono inwentaryzacje rzeczowych środków majątku:

- **na dzień 31.12.2018r.** (inwentaryzacja „pełna" obejmująca środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz materiały) na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Starogard Gdański nr FIN/129/2018 z 10.10.2018r. w sprawie inwentaryzacji rocznej.

W wyniku kontroli powyższej inwentaryzacji ustalono:

- przeprowadzenie inwentaryzacji poprzedzono powołaniem komisji inwentaryzacyjnej oraz zespołów spisowych;
- inwentaryzacji w drodze spisu z natury dokonano w dniach od 15.10.2018r. r. do 31.12.2018 r.
- osoby odpowiedzialne materialnie złożyły oświadczenia wstępne o prawidłowym udokumentowaniu dotyczącym przychodu i rozchodu składników majątku oraz końcowe o prawidłowym przeliczeniu składników majątku i nie wniesienia pretensji do prawidłowości spisu z natury;
- przeprowadzenie inwentaryzacji w drodze spisu z natury udokumentowano na arkuszach spisowych o numerach od 1 do 145,
- wyniki inwentaryzacji udokumentowano na zestawieniach zbiorczych spisów z natury oraz w protokole z inwentaryzacji sporządzonym przez komisję inwentaryzacyjną w dniu 15.03.2019r;
- w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono różnic pomiędzy stanem faktycznym, a stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych,
- grunty, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe trudno dostępne oglądowi zinwentaryzowano w drodze weryfikacji (sporządzono protokół weryfikacji na dzień 31.12.2018r.).

Poprzednie inwentaryzacje rzeczowych składników majątku w drodze spisu z natury zostały przeprowadzone:

- na dzień 31.12.2015r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Starogard Gdański nr FIN/132 z dnia 13.11.2015r. (spis z natury środków trwałych własnych i powierzonych oraz materiałów);
- na dzień 31.12.2016r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Starogard Gdański nr FIN/89/2016 z dnia 07.10.2016r. (spis z natury pozostałych środków trwałych, środków trwałych powierzonych oraz materiałów);

Zachowano prawidłową częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji.

- **na dzień 31.12.2019r.** inwentaryzacja na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Starogard Gdański nr FIN/127/2019 z 15.11.2019 r. w sprawie inwentaryzacji rocznej. Inwentaryzacją w drodze spis z natury objęto rzeczowe składniki majątku: materiały oddane do użytku i niezużyte do końca roku, pozostałe środki trwałe współfinansowane z środków unijnych, środki powierzone.

Przeprowadzenie spisu udokumentowano na 38 arkuszach spisowych od nr 1 do 19, od nr 22 do 35 oraz o numerach 37, 38, 40, 41,42.

Stwierdzone stany składników majątku porównano z stanami ewidencji księgowej lub (w przypadku materiałów) ewidencją zużycia.

Wyniki spisu z natury udokumentowano na zbiorczych zestawieniach spisu z natury. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych. Ustalone w wyniku spisu stany materiałów ujęto w końcu roku 2019 na koncie 310 – Materiały.

Ponadto dokonano w drodze weryfikacji inwentaryzacji pozostałych aktywów i pasywów na dzień 31.12.2019r. (sporządzono protokół weryfikacji na dzień 31.12.2019r.).

V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi

5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

Rozliczenia z budżetem gminy Starogard Gdański w 2019r. dokonane przez gminne jednostki budżetowe przedstawiono w poniższych tabelach (dane w złotych).

Nazwa jednostki	Dochody 2019r.		Wydatki 2019r.		Data zwrotu niewykorzystanych wydatków (kwota)	Daty przekazania dochodów
	Plan	Wykonanie	Kwota zasilenia	Wykonanie		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Starogard Gdański	-	80.382,87	29.820.661,00	29.646.179,30	31.12.2019 174.481,70	Co najmniej 3 razy w m-cu 80.382,87 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Gminny Zespół	-	143,88	707.700,00	705.248,04	31.12.2019	Co najmniej raz

Obsługi Placówek Oświatowych Starogard Gdański*					2.451,96	na m-c 143,88 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Przedszkole Publiczne Kokoszkowy*	-	148.205,93	1.497.700,00	1.490.949,17	31.12.2019 6.750,83	Co najmniej raz na m-c 148.205,93 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Publiczna Szkoła Podstawowa Brzeźno Wielkie *	-	10.973,52	1.526.100,00	1.523.978,81	31.12.2019 2.121,19	Co najmniej raz na m-c 10.973,52 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Publiczna Szkoła Podstawowa Dąbrówka*	-	778,39	1.286.700,00	1.285.561,19	31.12.2019 1.138,81	Co najmniej raz na m-c 778,39 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Publiczna Szkoła Podstawowa Jabłowo*	-	4.077,09	3.163.800,00	3.162.072,12	31.12.2019 1.727,88	Co najmniej raz na m-c 4.077,09 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Publiczna Szkoła Podstawowa w Kokoszkowach*	-	8.620,21	4.026.100,00	4.024.086,13	31.12.2019 2.013,87	Co najmniej raz na m-c 8.620,21 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Publiczna Szkoła Podstawowa Rokocin*	-	342,16	1.576.500,00	1.575.035,18	31.12.2019 1.464,82	Co najmniej raz na m-c 342,16 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Publiczna Szkoła Podstawowa w Suminie*	-	456,26	2.136.700,00	2.134.757,13	31.12.2019 1.942,87	Co najmniej raz na m-c 456,26 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Publiczna Szkoła Podstawowa Trzcińsk*	-	239,36	1.113.500,00	1.100.436,99	31.12.2019 13.063,01	Co najmniej raz na m-c 239,36 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Zespół Kształcenia i Wychowania w Rywałdzie*	-	19.591,26	2.938.600,00	2.935.486,77	31.12.2019 3.113,23	Co najmniej raz na m-c 19.591,26 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
Urząd Gminy	85.745.395,29	86.895.453,02	41.817.325,85	40.652.990,15	31.12.2019	Codziennie

Starogard Gdański					630.335,70	86.895.453,02 Data ostatniego przekazania 31.12.2019
R A Z E M	**85.745.395,29**	**87.169.263,95**	**91.611.386,85**	**90.236.780,98**	**840.605,87**	**87.169.263,95**

W powyższej tabeli znakiem „*" oznaczono jednostki budżetowe obsługiwane przez centrum usług wspólnych – Gminny Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Starogardzie Gdańskim jako jednostkę obsługującą na podstawie uchwały Rady Gminy Starogard Gdański nr XXI/206/2016 z 16.06.2016 r. w sprawie centrum usług wspólnych dla jednostek organizacyjnych Gminy Starogard Gdański.

Uchwałę podjęto, między innymi, na podstawie art. 10b ustawy z dnia 7 września 1991r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r, poz. 446).

Zgodnie z powyższą uchwałą, zakres wspólnej obsługi obejmuje gospodarkę finansową, rachunkowość i sprawozdawczość, a w szczególności

- obsługę finansową – księgową, w tym obsługę wypłat wynagrodzeń i innych świadczeń pieniężnych, ewidencjonowanie danych o zatrudnieniu i wydatkach z osobowego funduszu płac, realizacja zobowiązań z zakresu naliczania i odprowadzania składek z tytułu ubezpieczenia pracowników oraz należności podatkowych
- wykonywanie zadań z zakresu statystyki oraz obowiązku sporządzania wymaganych sprawozdań dotyczących realizacji zadań rzeczowych, a także sprawozdań dotyczących zatrudnienia, osobowego funduszu płac, obowiązkowych składek ubezpieczeniowych i podatków, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych sprawozdań przewidzianych prawem,
- nadzór nad przestrzeganiem dyscypliny finansowej i budżetowej,
- archiwizowanie dokumentacji dotyczącej powierzonego zakresu,
- opracowywanie projektów zadań rzeczowych oraz planu dochodów i wydatków budżetowych i pozabudżetowych przy współpracy z dyrektorami i kierownikami jednostek, a także organizowanie prawidłowego wykonywania zatwierdzonych wskaźników i limitów określonych w planach,
- współpraca ze Skarbnikiem Gminy w zakresie realizacji budżetu Gminy w części dotyczącej finansowania zadań w zakresie oświaty,
- prowadzenie dokumentacji emerytalno - rentowej,
- rozliczanie delegacji krajowych i zagranicznych.

W trakcie kontroli stwierdzono, że jednostki budżetowe odprowadzały uzyskane dochody na

konto budżetu gminy w terminach miesięcznych (terminy ostatnich przelewów uzyskanych dochodów wykazano w powyższej tabeli) oraz dokonały do końca roku 2019 zwrotu środków na wydatki w kwotach równych różnicy pomiędzy otrzymanymi środkami, a wykonanymi przez nie wydatkami (z uwzględnieniem różnic wynikających z środków pozostających na kontach jednostek w związku z realizacją projektów unijnych).

Ponadto, kontroli poddano terminowość składania przez jednostki budżetowe rocznych sprawozdań jednostkowych Rb-27S oraz Rb-28S. Stwierdzono, że sprawozdania złożone zostały terminowo (sprawozdania roczne jednostek budżetowych obsługiwanych przez Gminny Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Starogardzie Gdańskim zostały sporządzone i podpisane przez Kierownika oraz Główną księgową Gminnego Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Starogardzie Gdańskim)

5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi

Stan rozliczeń z Gminnym Zakładem Usług Komunalnych w Jabłowie przedstawiono w poniższej tabeli (dane w złotych).

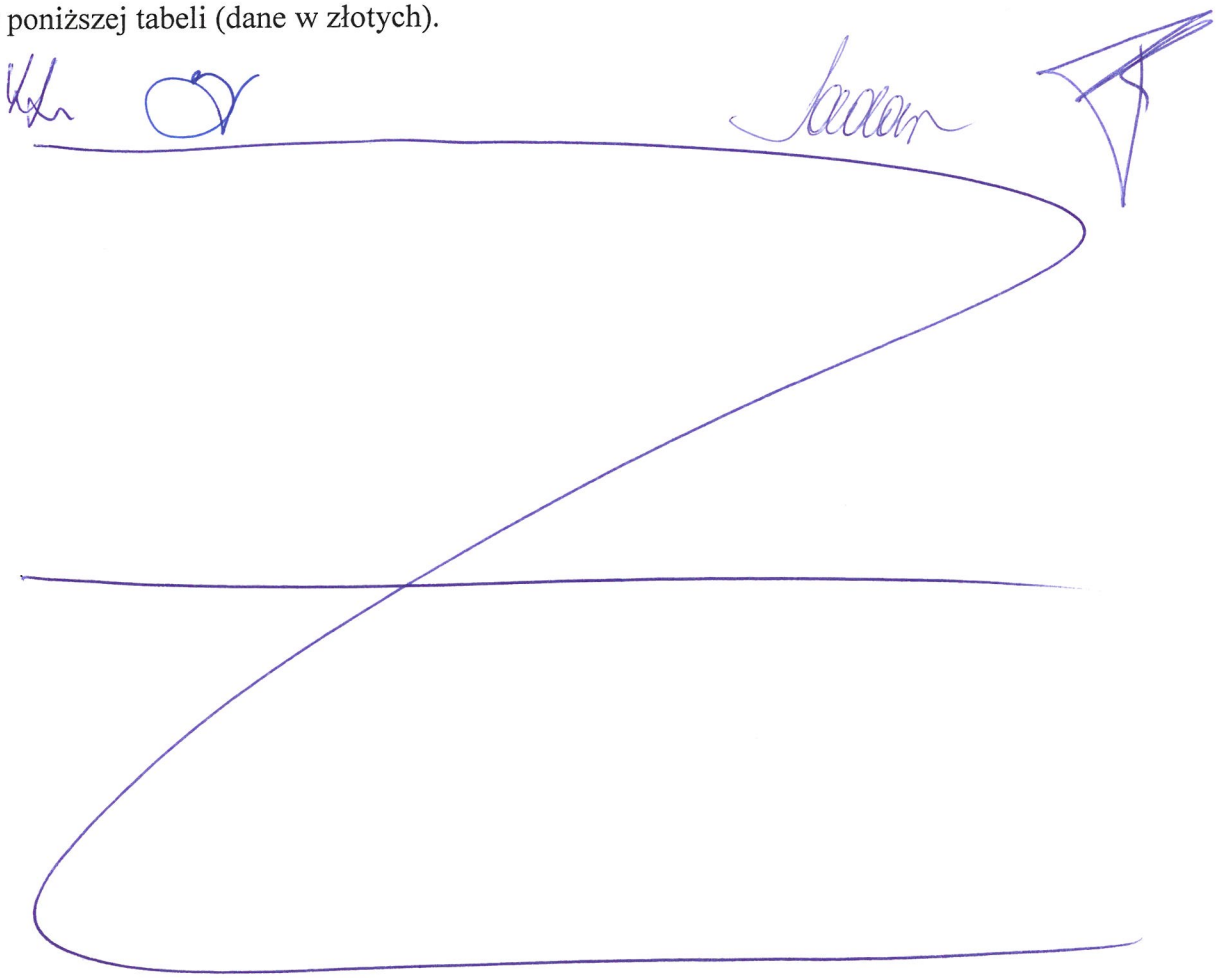

Nazwa jednostki	Przychody				Koszty		Faktyczny stan środków obrotowych na dzień 31.12.2019r.	Normatyw środków obrotowych (1/6 planowanych na rok 2020 wydatków na wynagrodzenia i pochodne)
	Plan (zł)	Wykonanie	W tym dotacje		Plan (zł)	Wykonanie		
			Plan (zł)	Wykonanie				
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Jabłowie	8.846.472,23	8.659.328,33	778.959,00	778.959,00	8.846.472,23	8.659.328,33	-183.404,30	Zwolnienie z obowiązku zwrotu nadwyżki*

*Zwolnienie wynikające z uchwały Rady Gminy Starogard Gdański nr III/11/2010 z 23.12.2010r.

Jak wynika z przedstawionych danych zakład budżetowy nie był zobowiązany do zwrotu nadwyżki środków obrotowych (zwolnienie z zwrotu; nadwyżka nie wystąpiła – ujemny stan środków obrotowych).

5.3. Rozliczenia rachunków dochodów własnych

W roku 2019 nie funkcjonowały w Gminie Starogard Gdański wyodrębnione rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych.

5.4. Samorządowe osoby prawne

5.4.1. Instytucje kultury

Funkcjonujące w Gminie Starogard Gdański, instytucje kultury przedstawiły rozliczenie otrzymanych w 2019r. dotacji podmiotowych (opisano w punkcie 3.7.2.1. protokołu). Ponadto złożyły, między innymi, sprawozdania Rb-N, Rb-Z oraz bilans. Dane wynikające z wymienionych sprawozdań przedstawiono w poniższej tabeli (dane w złotych).

Nazwa jednostki	2019 rok (zł)		Wynik finansowy wg bilansu na 31.12.2019r.
	Rb N	Rb Z	
Biblioteka Publiczna w Kokoszkowach	2.586,09	0	-1.313,80
Samorządowa Instytucja Kultury Grodzisko Owidz	39.210,28	0	26.278,97
Zespół Świetlic Wiejskich w Starogardzie Gd.	745,58	0	-42.844,21

5.4.2. Samorządowe publiczne zakłady opieki zdrowotnej

W 2019 roku na terenie Gminy Starogard Gdański nie funkcjonowały samodzielne publiczne zakłady dla których założycielem jest gmina.

.....

Na tym protokół zakończono.

Protokół przekazano Wójtowi Gminy Starogard Gdański, Pani Magdalenie Forc - Cherek w dniu 13.05.2020r. w celu zapoznania się i wniesienia ewentualnych uwag/wyjaśnień - pismo ujęto w aktach roboczych kontroli pod pozycją V/1.

♦♦♦

Integralną część protokołu stanowi:

- załącznik Nr 1 „Protokół kontroli kasy"
- załącznik Nr 2 „Wykaz akt roboczych kontroli".

Akta robocze kontroli wykazane w załączniku, sporządzono w 1 egzemplarzu – dla strony kontrolującej.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla:

- Wójta Gminy Starogard Gdański,
- Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Ustalenia w nim zawarte zostały przez stronę kontrolującą przedstawione kierownictwu jednostki i omówione w dniu 15 maja 2020 roku.

Powiadomiono jednocześnie kierownika jednostki o przysługującym stronie kontrolowanej prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.

Kontrolę odnotowano w księdze kontroli pod pozycją 1/2020.

Starogard Gdański, dnia 15 maja 2020 roku.

Podpisy:

GMINA STAROGARD GDAŃSKI
83-200 STAROGARD GDAŃSKI
ul. Sikorskiego 9
tel. 58 562 50 67, fax 58 562 46 41
NIP 592-207-98-28, Reg. 191675706

Inspektorzy RIO

Krzysztof Leszkowski
Krzysztof Leszkowski

Magdalena Brzezińska-Cholewa
Magdalena Brzezińska - Cholewa

Przedstawiciele Gminy

WÓJT
Magdalena Forc-Cherek
Wójt Gminy

SKARBNIK GMINY
Główny Księgowy Budżetu
Elżbieta Sadowska
Skarbnik Gminy